

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра прикладної лінгвістики (№ 703)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

(підпис)

Вікторія РИЖКОВА

(ім'я та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА. ПРАКТИКА МОВИ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 035 «Філологія»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Прикладна лінгвістика
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з **01.09.2025**

Харків 2025 рік

Розробник: Кулікова О. В., доцент каф. 703, канд. філол. наук

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики (№703)

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри прикладної лінгвістики
канд. філол. наук, доцент

(назва кафедри, науковий ступінь та вчене звання завідувача)

(підпис)

Вікторія РИЖКОВА
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти за ОП
«Прикладна лінгвістика»

(посада)

(підпис)

Єлизавета БАЙЦУР
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Кулікова Оксана Володимирівна

Посада: доцент кафедри прикладної лінгвістики

Науковий ступінь: канд. філол. наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

1. Англійська мова. Граматика

2. Англійська мова. Розмовна практика

3. Академічна та професійна англійська мова

4. Англійська мова за професійним спрямуванням
«Маркетинг».

Напрями наукових досліджень: перекладознавство,
літературознавство, викладання іноземної мови

Контактна інформація:

Email: o.kulikova@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна
Семестр	4
Мова викладання	Українська, англійська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	12,5 кредитів ЄКТС / 375 годин (160 аудиторних, з яких: практичні – 160; самостійна робота здобувачів (СРЗ) – 215)
Види навчальної діяльності	Практичні заняття, самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль – іспит
Пререквізити	ОК1 Англійська мова. Практика мови ОК6 Лінгвокраїнознавство
Кореквізити	ОК3 Вступ до перекладознавства
Постреквізити	ОК1 Англійська мова. Практика мови ОК13 Теорія та практика перекладу (англо-український та українсько-англійський переклад) ОК14 Термінознавство ОК15 Сучасні інформаційні технології в перекладі ОК17 Зіставна стилістика англійської та української мов ОК18 Англійська мова для ділового спілкування

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета вивчення:

граматика — розвиток граматичних навичок, які допомагають у формуванні у студентів 1-го курсу мовної компетенції, що забезпечується оволодінням мовного матеріалу з метою застосування його в усному та писемному мовленні;

мовленнєва практика — розвиток мовленнєвих навичок, необхідних для здійснення комунікативних функцій в усному та писемному мовленні за заданою тематикою.

Завдання :

граматика — ознайомити студентів з різними типами граматичних конструкцій; розвинути лінгвістичну та загальну ерудицію студентів за допомогою граматичних та лексико-граматичних вправ та завдань, що враховують новітні досягнення в методиці викладання мов;

мовленнєва практика — розвинути здатність студентів використовувати набуті мовні знання, мовленнєві навички для ефективного усного і письмового спілкування; розвинути їхню здібність навчатися самостійно шляхом виконання завдань, які передбачають самоконтроль та потребують відповідального ставлення до самоорганізації процесу індивідуального навчання; допомогти зрозуміти можливу різницю між їхньою рідною та англійськими культурами для безперешкодного спілкування з представниками інших країн.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі прикладної лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (ФК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами <...>.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН14. Використовувати мову(и), що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя<...>.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. The Infinitive

Грамматика

Тема 1. Forms of the Infinitive. Tense. Voice distinctions.

Тема 2. The Use of the Infinitive without the Particle “to”.

Тема 3. The Functions of the Infinitive in the Sentence.

Тема 4. The Complex Object.

Тема 5. The Complex Subject.

Тема 6. The For-to-Infinitive Construction.

Змістовий модуль 1. Socializing. Healthcare

Мовленнєва практика

Тема 1. Careers and studying.

Тема 2. Socializing.

Тема 3. Transport and travel.

Тема 4. Health and medicine.

Модульний контроль 1:

-форма заняття: проведення модульного контролю в аудиторії або online;

- модульний контроль проводиться з використанням формату письмової роботи, яка передбачає виконання перекладу речень з української на англійську мову з вивченими граматичними конструкціями та лексичними одиницями, завдань на множинний вибір, підбір відповідників / еквівалентів тощо;

-обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): комп'ютер/ноутбук/смартфон тощо;

- обсяг самостійної роботи здобувачів для підготовки до модульного контролю – за необхідністю.

Змістовий модуль 2. The Gerund. The Participle

Грамматика

Тема 7. Forms of the Gerund. The Use of the Gerund.

Тема 8. Verbs used with the Gerund and the Infinitive.

Тема 9. The Gerundial Construction. The Gerund and the Verbal Noun.

Тема 10. Forms of the Participle. The Functions of the Participle in the Sentence.

Тема 11. The Constructions “Objective with the Present Participle”,
Objective with the Past Participle.

Тема 12. The Absolute Participial Construction.

Змістовий модуль 2. Money. Food. Business

Мовленнєва практика

Тема 5. Life-changing events.

Тема 6. Banks and money.

Тема 7. Food.

Тема 8. Business.

Модульна контрольна робота №2

Модульний контроль 2:

-форма заняття: проведення модульного контролю в аудиторії або online;

- модульний контроль проводиться з використанням формату письмової роботи, яка передбачає виконання перекладу речень з української на англійську мову з вивченими граматичними конструкціями та лексичними одиницями, завдань на множинний вибір, підбір відповідників / еквівалентів тощо;

-обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): комп'ютер/ноутбук/смартфон тощо;

- обсяг самостійної роботи здобувачів для підготовки до модульного контролю – за необхідністю.

5. Індивідуальне завдання

Не передбачено.

6. Методи навчання

1. Пояснення викладача.

2. Організація самостійної пошукової роботи здобувачів вищої освіти.

3. Організація системи вправ/завдань/тестів.

4. Управління навчальною діяльністю.

5. Застосування мультимедійних засобів для підтримки зацікавленості здобувачів вищої освіти.

6. Реалізація контролю за успішністю здобувачів вищої освіти: методи усного контролю (усне опитування, усний переклад – послідовний, з аркушу); методи письмового контролю (контрольні письмові роботи, контрольний переклад); контрольні роботи із застосуванням машинного контролю.

7. Методи контролю

1. Опитування: індивідуальне опитування, фронтальне опитування.

2. Письмова контрольна робота.
3. Тестування.
4. Іспит.

Форми контролю успішності навчання: на практичних заняттях – усне опитування, міні-тести, поточні контрольні роботи; форма підсумкового контролю – усне опитування у вигляді перекладу речень з української на англійську мову з вивченими граматичними конструкціями та лексичними одиницями (переклад «з аркуша», граматична частина) та спілкування зі студентами на вивчені протягом семестру теми (мовленнєва частина)

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти (кількісні критерії оцінювання)

МКР 1** (мовл практика)	МКР 1 (граматика)	МКР 2 (мовл практика) мовленнєва частина		МКР 2 (граматика)	Поточна (граматика)	Поточна (мовл практика)	Загальне опитування	Загалом
5*	5	5	10	5	30	30	10	100

*5 – максимальна кількість балів

** Модульний контроль проводиться у вигляді письмової роботи (60 хв.), що складається або з тесту – 30-50 тестових завдань відкритого та закритого типів, або з перекладу речень з української мови на англійську за тематикою вивчених тем за першу половину семестру. Другий модульний контроль проводиться за усіма темами, вивченими за семестр.

Здобувач вищої освіти, який по закінченню навчальних тижнів семестру, тобто до початку семестрового контролю, здобув менше 60 балів, атестується оцінкою «незадовільно» та вважається таким, що має академічну заборгованість. У цьому випадку здобувач зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру.

Іспит також проводиться у разі відмови здобувача від балів за роботу у семестрі (min 60 балів). За умови складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів, при цьому попередньо отримані бали за роботу в семестрі анулюються.

Завдання для іспиту складається з 2-х частин: перекладу речень з вивченими граматичними конструкціями та лексичними одиницями (50 балів) та доповіді на одну з вивчених розмовних тем (50 балів). Усього 100 балів.

Таблиця 8.2 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційний залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано

75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Здобувач отримує такі бали у разі виконання усіх практичних завдань та модульного контролю з оцінкою «задовільно». Повинен показати мінімум знань та умінь. Повинен орієнтуватися у граматичних темах семестру/ року та виконувати переклад речень, хоча із помилками, які не зважають розумінню речення. Повинен володіти темами та лексичним матеріалом, хоча не в змозі назвати деяку лексику та під час усних відповідей робить помилки, як лексичні, так і граматичні.

Добре (75-89). Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «добре». Повинен виконувати переклад речень, використовуючи усі граматичні правила, але не досконало. В змозі поговорити на усі вивчені теми, вмє використовувати нову лексику, але трапляються незначні помилки.

Відмінно (90-100). Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «відмінно». Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Виконувати переклад речень на оцінку «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх, використовувати нову лексику під час усного спілкування. Спілкування вільне, без помилок.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять та робота в семестрі. Здобувач вищої освіти, який відвідував заняття та склав усі модульні контролі (успішно атестований за їх результатами), а також виконав усі види обов'язкових завдань, вважається таким, що склав семестровий контроль і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою, в якості семестрової.

Здобувачі вищої освіти, які по закінченню навчальних тижнів семестру, тобто до початку семестрового контролю, здобули менше 60 балів, атестуються оцінкою «незадовільно» та вважаються такими, що мають академічну заборгованість і зобов'язані проходити процедуру семестрового контролю з метою ліквідації академічної заборгованості в період семестрового контролю та канікул, тобто до початку наступного семестру.

Дотримання вимог академічної доброчесності. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності. У випадку підготовки доповіді (реферату) та презентації, останні повинні мати посилання на джерела, використані при їх підготовці. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

(<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що виконана / підготовлена здобувачем освіти робота (завдання) буде мати ознаки самостійності виконання. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти (у виконанні тесту чи завдання) є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Розроблений підсумковий тест.

Навчально-методичний комплекс дисципліни, що розміщений за адресою:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&discipline_search=yes&combiningAND=1&theme_cond=all+theme&is_ttp=0&knmz_doctype_list=0&qualificationlevel_list=0&search_fld=&discipline_list=0&department_list=0&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=27489&sillabus_list=0&responsibility_fld=&action=subscribe&list_id=1&email

та <https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/korotkij-opis-struktura-i-komponenti61/>,

а також <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3815>

і включає в себе наступні *обов'язкові складові*:

- програму дисципліни;
- рекомендації для самостійної підготовки;
- питання до проведення контрольних заходів;
- рекомендації до самостійної підготовки;
- каталоги інформаційних ресурсів.

11. Рекомендована література

Граматика

Базова

1. Karaban V.I., Chernovaty L.M. Practical Grammar of English. Volume I. – Вінниця : Нова книга, 2015. –275 с.
2. Karaban V.I., Chernovaty L.M. Practical Grammar of English. Volume II. –

Вінниця : Нова книга, 2005. –275 с.

Допоміжна

1. Jenny Dooley, Verginia Evans. Grammar Way 4, Express Publishing, 2018. – 224p.
2. Cappel A., Sharp W. Objective First (B2). Student's Book. – Cambridge University Press. – 240 p.
3. Azar Betty. Understanding and using English grammar. 3th edition. – Longman. – 438 p.
4. Evans Virginia. New round up 5 student's book. – Longman. – 211 p.
5. Evans Virginia. New round up 6 student's book. – Longman. – 262 p.
6. Hewings M. Advanced Grammar in Use / Second Edition. – Cambridge University Press – 291 p.
7. Murphy R. English Grammar in Use. – Cambridge University Press. – 327 p.
8. Swan M. Practical English Usage. – Oxford. – 651 p.
9. Mark Foley, Diane Hall. My Grammar Lab Intermediate B1/B2, Pearson Education Ltd – 410 p.

Мовленнєва практика

Базова

1. Hugh Dellar, Andrew Walkey. Outcomes: Upper Intermediate. Second edition. Student's Book. – National Geographic Learning, a part of Cengage Learning. – 2015. – 213p.
2. Amanda Maris. Outcomes: Upper Intermediate. Second edition. Workbook. – National Geographic Learning, a part of Cengage Learning. – 2015. – 112p.
3. Mike Sayer, Hugh Dellar, Andrew Walkey. Outcomes: Upper Intermediate. Second edition. Teacher's Book. – National Geographic Learning, a part of Cengage Learning. – 2015. – 288p.

Допоміжна

1. IELTS Academic 14. Speaking. – Cambridge, 2020. – 163 p.
2. Vermani Y. Learn How to Speak English Fluently. – Yogesh Vermani, 2021. – 245 p.

12. Інформаційні ресурси

Граматика

1. Електронний ресурс: <https://www.youtube.com/user/CrownAcademyEnglish/playlists> – Crown Academy of English
2. Електронний ресурс: <http://www.engvid.com> – Learn English for free with 1305 video lessons by experienced native-speaker teachers.
3. Електронний ресурс: <https://www.youtube.com/user/MinooAngloLink/playlists> – Learning English – Anglo-Link

Мовленнєва практика

1. Електронний ресурс: <https://youtu.be/Fc6yv3rawWA?si=CbtGz-HHoNmjbkMw>
2. Електронний ресурс: <https://youtu.be/Fc6yv3rawWA?si=CbtGz-HHoNmjbkMw>
3. Електронний ресурс: https://youtu.be/UZncP-u3D3I?si=ieivdrQsL6gf_VRm

4. Электронный ресурс: <https://youtu.be/6HzVjn-zcnQ?si=Pc-wyIPQ6NKRNgX>
5. Электронный ресурс: https://youtu.be/GPCHtLsh73k?si=Mh4x_iTeExqrrKye
6. Электронный ресурс: <https://youtu.be/PupAsKVkaW4?feature=shared>
7. Электронный ресурс: <https://youtu.be/LyucCPaYkuA?si=FfWwg5l283ZFiczb>